

העלייה השנייה

מלאו את הפרטים הבאים לפי עמוד 194:

עלייה שניה - נעים להכיר!

הרקע לעלייה: _____

החלה בשנת _____ מספר העולים _____

בין העולים הייתה קבוצה קטנה של _____ שעלו לארץ על מנת _____

הקיפו בעיגול את כל המאפיינים של "היהודי החדש" שהעולים ניסו ליצור:

- יהודי חילוני
 - יהודי שגר בעיר ועוסק במסחר
 - יהודי דתי המקפיד על קלה כבחמורה
 - יהודי עובד אדמה
 - יהודי המדבר עברית
- הקשיים של העולים: _____

תרומותיהם של אנשי העלייה השנייה להתפתחות היישוב היהודי בארץ

אנשי העלייה השנייה פעלו למען שלושה תחומים מרכזיים: עבודה עברית, שמירה עברית ושפה עברית. לפניכם "ראיון" עם שלוש דמויות שונות. כל אחת מהן מתארת כיצד היא פעלה למען תחום מסוים. השלימו את המילים והמשפטים החסרים ב"ראיון" ע"פ ההוראות.

כיבוש העבודה

השלימו לפי עמוד 195:

שלום לכם!

שמי שרה. האמת, כשהגעתי לארץ בשנת 1905, נדהמתי! גיליתי שבמושבות העבודה מתבצעת ע"י _____!! איך זה יכול להיות?? בארץ ישראל, עבודת האדמה צריכה להיעשות ע"י _____ בלבד! ולכן, חברי ואני הקמנו את _____ שהיה מושב הפועלים הראשון. כמו כן, החלטנו להקים _____, בהן יוכשרו צעירים וצעירות ל_____. הקמנו בשנת תרס"ח (1908) את חוות _____ הידועה, וגם את חוות _____, בה זכיתי להכיר את מניה שוחט - האשה והאגדה. באילניה (סג'רה) הוקם "קולקטיב חקלאי", בו חולק כל הרכוש _____ בין כולם. "הקולקטיב" היה הבסיס להקמת ה _____ שמאוחר יותר נקרא _____ . הקיבוץ הראשון הוקם ב _____ . פה כל הערכים שהאמנו בהם התממשו! חיינו בשיתופיות מלאה והדבר התבטא בכך ש _____ . כשהיינו מתכנסים ל _____, כולם היו מגיעים ומקבלים יחד החלטות בנוגע לחיים שלנו בקיבוץ. לכל אחד ואחת היתה זכות הצבעה והוא היה יכול לפעול ולהשפיע. כי מי שמצביע - משפיע!

השלימו לפי עמוד 198:

אחת הדמויות הנערצות עלינו היתה - _____ . למרות גילו ה _____ הוא עבד איתנו וסבל כמונו מכל הקשיים, אך לא ויתר!

השלימו לפי עמודים 196 - 197:

כשחזרתי להתגורר בחוות כינרת בשנת תרע"ב (1912), פגשתי שם עולים שהגיעו מ_____ . הם סיפרו שהבטיחו להם שאם הם יעלו לארץ הם יקבלו _____ ויוכלו לשמור על _____ . אבל, המציאות שנתקלו בה בארץ, היתה שונה לחלוטין. הם חוו קשיים רבים כגון: _____

 _____ ובנוסף, גם אילצו אותם לעזוב!!

כיבוש השפה

השלימו לפי עמודים 200 - 201:

שלום לכם!

שמי זאב שושני. כשהייתי ברוסיה, קראו לי וולף רוזנפלד, אבל ברגע שהגעתי לארץ ישראל, החלטתי - פה אדבר עברית! וקודם כל - שיניתי את שמי לשם עברי.

אני רוצה לספר לכם על אירוע מסעיר שקרה לנו. זה היה בשנת _____, כאשר כמעט סיימו לבנות את הטכניון, התעורר ויכוח בין _____ לבין _____. הויכוח היה בנוגע לשפת ההוראה בטכניון. נציגי ההסתדרות הציונית דרשו ש _____ ואילו אנשי "עזרה" דרשו ששפת ההוראה תהיה _____ . הם נימקו זאת בכך ש _____

כתוצאה מכך, חברי ההסתדרות הציונית _____ ואז התחיל מאבק רציני! אני ותלמידים נוספים (וגם המורים שלנו!!) השבתנו את _____ והשתתפנו ב _____ . ומה היה בסוף? חברת עזרה _____! אז רק שתדעו, שהרבה בזכותי, שפת ההוראה כיום במוסדות החינוך והאקדמיה בארץ היא _____!!

אז כדי שתזכרו טוב טוב מה שקרה, אני נותן לכם משימה:

סדרו את האירועים המתוארים במשפטים להלן לפי סדר התרחשותם:

- השמועות על התפטרות נציגי ההסתדרות הציונית בהנהלת הטכניון עוררו סערה והביאו לתחילתו של מאבק שהתפשט למוסדות לימוד בכל רחבי הארץ. מורים ותלמידים השביתו את הלימודים ונערכו עצרות מחאה רבות.
- לקראת סיום הקמת מבנה הטכניון בשנת ה'תרע"ג (1913) נציגי ההסתדרות הציונית, שהיו שותפים למיזם, דרשו שהלימודים יתקיימו בשפה העברית, אולם חברי "עזרה" התנגדו לכך וטענו שיש לקיים את הלימודים בשפה הגרמנית.
- בשנת ה'תרס"ח (1908), יזמה חברת "עזרה" - חברה של נדבנים יהודים מגרמניה, את הקמתו של מוסד ללימודים טכנולוגיים גבוהים, 'טכניון'.
- כאות מחאה על החלטת חברי "עזרה", הכריזו נציגי ההסתדרות הציונית בהנהלת הטכניון על התפטרותם.
- כתוצאה מצעדים אלו נכנעה חברת "עזרה", והעברית נקבעה כשפת הלימודים במוסד החדש ובמוסדות לימוד נוספים.

כיבוש השמירה

השלימו על פי עמודים 202 - 203:

שלום לכם!

שמי יוסף. אתם בטח תוהים למה אני רוכב על סוס ויש לי חרב ביד. אז שתדעו, שאנחנו, אנשי העלייה השנייה, שמענו עוד כשהיינו ברוסיה, שפה בארץ, יהודים לא יודעים להגן על עצמם. המצב הזה היה בלתי נסבל מבחינתנו! איך יכול להיות שמי ששומר על המושבות אלו _____ ו _____ ?

זה נראה לכם הגיוני?? אז בליל חג _____ בשנת _____, נפגשנו, שבעה צעירים בחדר של _____ והחלטנו להקים _____ קראנו לו _____ . שנתיים אחר כך הקמנו את ארגון _____.

בהתחלה פעלנו רק ב _____, אבל כמה שנים אחר כך, כמעט בכל המושבות - היתה שמירה יהודית!! לזה אני קורא - הצלחה!!

- עכשיו, אחרי שכבר ערכתם הכרות מעמיקה עם אנשי העלייה השנייה, חשבו: מדוע אנשי העלייה השנייה השתמשו במושגים "כיבוש העבודה", "כיבוש השפה" ו"כיבוש השמירה"?

- קראו את השיר בעמוד 197 וענו על השאלות הרשומות מתחתיו:

- קראו בעמודים 199 - 200. התבוננו בתמונות בעמוד 200 וענו על השאלות הרשומות מתחת לתמונות.
